

UKRAYNA VE TÜRK HALK MASALLARINDAKİ TİPOLOJİK FARKLILIKLAR
TYPOLOGICAL DIFFERENCES IN UKRAINIAN AND TURKISH FOLK TALES

Nadiia SENCHYLO - TATLILIOĞLU

Dr. Öğretim Üyesi, Atatürk Üniversitesi,

Edebiyat Fakültesi, Erzurum, Türkiye

ORCID ID: 000-0001-9196-7118

ÖZET

Bu çalışmada; Ukrayna ve Türk halk hikâyelerinin metinlerindeki tipolojik özelliklere yer verilmiştir. Bir halk masalı, herhangi bir kültürün eski bir mirası olarak kabul edilir. İnsanların yaşam koşullarını, geleneklerini, kültürel özelliklerini, folklorunu ve dünyanın mitolojik resmini yansıtır. Yüzyıllar boyunca, bu folklor türü popülaritesini kaybetmemiş ve araştırmacıların dikkatini çekmeye devam etmektedir. Nesilden nesile, her insan canını sıkan sorunları, korkularını, umutlarını ve hayallerini masallara yansıtmıştır. En parlak folklor türlerinden biri olan peri masalı, tipik ulusal ve kültürel unsurlar açısından zengindir. Masalların ulusal tipolojik özellikleri, halkın folklor gelenekleri tarafından belirlenir. Masallar, bu masalların yayıldığı ülkenin hayvan, bitki ve sosyal dünyasını yansıtır. Masal kahramanları, bu masalların var olduğu ülke insanların kültürel geleneklerini davranışlarıyla gösterirler. Halk masallarının geleneksel sınıflandırması, her masal türünün kendi sanatsal özelliklerine sahip olduğunu gösterir. Bununla birlikte, araştırmacılar, tüm halk masallarının birçok ortak özelliğini vurgulamaktadırlar. Benzerlikleri, kompozisyon ve kronotop seviyelerinde ortaya çıkar. Bir halk hikâyesi, halk bilimcileri tarafından kaydedilmeden önce ağızdan ağza aktarılır, önemli sayıda masalın daha kolay ezberlenmesi, aynı mecaz ve anlatım araçları, sabit kelime kombinasyonları ve aynı söz dizimleri için anlatıcılar buna göre değiştirilir. Ukrayna ve Türk masallarında bazı türler farklılık göstermektedir. Kompozisyon bağlamında ise, farklı milletlerin halk hikâyeleri de benzerlik göstermektedir. Sistemli bir kompozisyonları var: Başlangıç, ana kısım, bitiş. Ayrıca, hem Ukrayna hem de Türk masalları, özel geleneksel başlangıç ve son formüllerle karakterize edilir. Ukrayna ve Türk halk masallarının sözcüksel-anlamsal bağlamını inceleyerek, bir dizi üslup tekniği ve masal metninin ifade araçları karşılaştırılır. Ukrayna ve Türk masallarında en çok kullanılan sanatsal araçlar belirlenmeye çalışılmıştır. Karşılaştırmalı analiz için, benzer olaylara sahip üç Ukrayna ve üç Türk halk masalı seçilmiştir. Ukrayna masalları: "Cömert Elma Ağacı"; "Tembel Kız" ve "Tuz". Türk (Anadolu) masalları: "Gökten Düşen Üç Elma"; "Tembel Kız" ve "Kıymetli Tuz Masalı". Bu çalışma, Ukrayna ve Türk halk masallarındaki kahraman türlerine odaklanmaktadır. Seçilen metinlerin malzemesi üzerinde tipolojik özelliklerin karşılaştırmalı bir karakterizasyonu yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ukrayna halk masalı, Türk halk masalı, tipolojik özellikler, kahraman.

ABSTRACT

In this study are included typological features in the texts of Ukrainian and Turkish folk tales A folk tale is considered an ancient heritage of any culture, it reflects the living conditions of the people, its traditions, cultural features, folklore, and mythological picture of the world. For many centuries in a row, this folklore genre does not lose its popularity and remains the subject of researchers' attention. Any people reflected from generation to generation in fairy tales the problems that bothered them, fears, hopes and dreams. A fairy tale, as one of the brightest folklore types of texts, is rich in typical national and cultural elements. The national typological features of the fairy tale are determined by the folklore traditions of the people. Fairy tales are spread reflects the animal, plant, and social world of the country where these tales are. The heroes of fairy tales demonstrate the cultural traditions of the people of the country where these fairy tales exist by their behavior. Turning to the characterological context of the folk tale, it immediately becomes clear that the image of the hero of the work is always typified, generalized. However, these types are different in Ukrainian and Turkish fairy tales. In the compositional context, folk tales of different nations are also quite similar. They have a stable

composition: Beginning, main part, ending. However, both Ukrainian and Turkish fairy tales are characterized by special traditional initial and final formulas. The traditional classification of folk tales indicates that each type of fairy tale has its own artistic features. However, researchers highlight a lot of common features characteristic of all folk tales. Their similarity is revealed at the levels of composition and chronotope. Before being recorded by folklorists, a folk tale was passed on from mouth to mouth, the tellers changed accordingly, for easier memorization of a significant number of tales, the same figurative and expressive means, constant word combinations, and the same turns of phrase, characteristic of the language of the people in which this tale is told, were used. Studying are compared the lexical-semantic context of Ukrainian and Turkish folk tales, a set of stylistic techniques and expressive means of fairy tale texts. An attempt is made to determine the most used artistic means, which are most often used in Ukrainian and Turkish fairy tales. For comparative analysis were selected three Ukrainian and three Turkish folk tales with similar plots ("The Generous Apple Tree", "The Lazy Girl", "Salt" - Ukrainian fairy tales and "Gökten Düşen Üç Elma Masalı", "Tembel Kız Masalı", "Kıymetli Tuz Masalı" - Turkish (Anatolian) fairy tales. The work focuses on the types of heroes in Ukrainian and Turkish folk tales. A comparative characterization of typological features is made on the material of the selected texts.

Key Words: Ukrainian folk tale, Turkish folk tale, typological features, hero.

GİRİŞ

21. yüzyılda, Ukrayna ve Türkiye arasındaki dostluk ilişkilerinin niteliksel olarak yeni bir düzeye genişlemesi bağlamında, iki halkın kültürel özelliklerini incelemek açısından son zamanlarda karşılaştırmalı çalışmalar ortaya çıkmaktadır. Modern edebiyat çalışmaları, farklı kültürlerin türlerini karşılaştırmaya ilgi gösterir. Belirli metinler halinde var olan ayrı bir tür olarak halk masalı, uzun zamandan beri araştırmacıların ilgisini çekmektedir. Her masal metni, belirli bir fikri ifade eden, alıcı üzerinde belirli bir etkiye sahip bağımsız bir bitmiş eserdir (Tatlıhoğlu, & Senchylo-Tatlıhoğlu: 2022). Belirli bir kültürel çevrede yaygın olan bir sözlü halk sanatı türü olarak peri masalı süreç içerisinde sürekli geliştirildi.

Bu nedenle, farklı bir kültürel ortamda aynı mirasa sahip bir peri masalı, anlamsal düzeyde (tropikler, karakterlerin kompozisyonu, hatta bazen motifleri, vb.) bazı farklılıklara sahiptir. Çeşitli türlerdeki metinlerin anlamsal yapısının araştırmacıları, çalışmanın bu yönünün gerekliliğini kanıtıyor, çünkü sanatsal araçların kullanımı metnin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunuyor (Sibruk & Sibruk, Senchylo-Tatlıhoğlu, Lytvynska, Varenko, Storozhenko, 2021).

Geleneksel halk biliminde masalları üç türe ayrılmaktadır: Hayvanlarla ilgili masallar (kuşlar, böcekler, sürüngenler), büyü (fantastik) masallar ve sosyal ve günlük (gerçekçi) masallar. Halk masalı gruplarının her biri, sanatsal bir görüntünün inşasının benzersiz özellikleri, gerçekliği tipikleştirmenin karakteristik teknikleri, kompozisyon araçları, vb. ile ayırt edilir. Hayvanlarla ilgili masallar, bunların en eskisi olarak kabul edilir. Ancak, peri masalları tüm dünyada en popüler masallar olarak kabul edilmektedir.

Bir peri masalının kalbinde, kahramanın inisiyasyonu (tedris, irşad) vardır. Bu tür masalarda, sıradan olabilecekleri diğer masalların aksine, peri unsurların olağandışı ve bilinmezliği vurgulanır (uk.wikipedia.org). Peri masallarını ayrı bir tür olarak ayırmanın farklı yaklaşımları vardır. M. Hrushevsky, peri masallarının doğüstü güç, bilgi veya görevler, tılsımlar, doğüstü yardımcıları veya rakipler içerdiğini söylemektedir (Грушевський, 1993). V. Propp (2004), metnin "birçok farklı olay örgüsünün altında yatan kompozisyonsal bir öze ve bunların varyantlarına sahip olması" gerektiğine inanıyordu. Propp'a göre, peri masallarının hikâyesinin ana mantığı şöyledir: Bir tür hasara neden olmak veya belirli bir şeyi almak istemek, kahramanın evden ayrılması, verenle tanışması, ondan sihirli bir araç veya yardımcı alması, hangi kahramanı aradığını bulmayı başarır. Bazen böyle bir ön planın bazı komplikasyonları olsa da, masalı sabit bir düello izler. Ama sonunda tüm zorluklara rağmen kahraman döner, evlenir ve kendi krallığında ya da kayınpederinin krallığında hüküm sürmeye başlar (Пропп, 2004). V. Anikin, bu tür masalların ayırt edilmesinde temel olarak tılsımların, büyüsel olayların ve kahramanların zorunlu gerekliliği ölçütünü ortaya koymaktadır. Araştırmacılar, bir peri masalında iki

düşman kahramanı ayırt eder: Olumlu (iyi) kahraman ve olumsuz (kötü) kahraman. Örneğin üvey kız ve üvey annedir.

K. Gustav Jung; peri masallarının yorumlanmasına psiko-analitik bir yaklaşım ve bakış açısı getirmiştir. K. G. Jung'a göre, peri masallarının kahramanları, bir arketipi, fikri, doğuştan gelen zihinsel yapıları, kolektif bilinçaltında yer alan fantezi imgelerinin birincil şemaları olarak tanımlayan çeşitli arketiplerin izdüşümleridir. Hayal gücü ve evrensel insan sembolizminin temelidir. K. Gustav Jung'nin takipçilerine (M. Woodman, H. Dickman, D. Kalshed, vb.) göre, bir peri masalının psikolojik yorumu, tüm masal karakterlerinin, eylemlerin, hayvanların, yerlerin ve sembollerin içsel bir düzenleme olduğu gerçeğine dayanabilir. Dürtüler, deneyimler, özelemler, vb. gibi (ЮНГ, 2007).

Geleneksel halk biliminde, genellikle büyümlü masalarda üç tür çatışma olduğu kabul edilir: Kahramanlık: Kahraman büyümlü gücüne direnir. Sosyal kahraman: Efendiyle kavgaya girer. Aile: Çatışma aile içinde gerçekleşir ve öğreticidir.

Bu çalışmanın konusu, peri masalı destanları grubudur. Ukrayna ve Türk (Anadolu) masallarının karşılaştırmalı bir çalışması bu çalışmanın ana temasını oluşturmaktadır (Sençilo & Irmak, 2019). Bu bağlamda, benzer olay örgülerine sahip üç Ukraynaca metin ve üç Türk masal metninin karşılaştırmalı analizi yoluyla yapısal ve anlamsal düzeyde tipolojik farklılıkları tespit edilmiştir. Ukrayna halk masalları: "Cömert Elma Ağacı", "Tembel Kız", "Tuz". Türk (Anadolu) masalları "Gökten Düşen Üç Elma Masalı", "Tembel Kız Masalı", "Kıymetli Tuz Masalı". Toplam 6 masal, araştırma materyalini oluşturdu. Metnin anlamsal ve yapısal düzeylerinde belirli özelliklerini belirlemek için karakterlerin incelenmesi ve metinlerin yapısının analiz edilmesi. Metinlerin kaynakları, masallarla ilgili olan web siteleridir.

ARAŞTIRMA

a. Ukrayna masalı "Cömert elma ağacı" ve Türk masalı "Gökten düşen üç elma masalı"nın tipolojik özellikleri

Hem Ukrayna masalı "Cömert Elma Ağacı" hem de Türk masalı "Gökten Düşen Üç Elma Masalı", her ikisi de, ailede var olan bir aile sorununa dayanmaktadır ve bir elma ağacının verdiği sihirli bir elma yardımıyla çözülür.

Ukrayna masalında, yardım için minnettarlık içinde, elma ağacı büyükbabaya, hasta karısı için bir elma verir, ancak onunla konuşmayı bir sır olarak saklamasını ister. Bir elma yedikten sonra büyükanne iyileşir. Ancak büyükbaba sözünü tutmaz ve büyükanneye bahçelerinde konuşabilen elma ağacını anlatır ve ağaç fırtınadan ölür. Ama büyükbaba ve büyükanne elmadan tohumları kurtardı ve bu tohumu ekerek yeni bir bahçe yetiştirmek istediler.

Bir Türk masalında zengin ve kibar bir padişahın çocuğu yoktur. Güzel bir bahçe dikmesi tavsiye edilmişti. O bahçede kralın karısının sık sık konuştuğu ve üzüntüsünü paylaştığı bir elma ağacı vardı. Elma ağacı tohumu padişahın karısına verdi ve ona dikmesini ve yeni bir ağaçtan bir elma beklemesini söyledi, sonra elmanın yarısını kendisi yedi ve diğer yarısını padişaha yedirdi. Ondan sonra bir oğulları olur.

Ukrayna halk masalları için tipik kahramanlar, birçok Ukrayna peri masalının metinlerinde bulunan zavallı büyükbaba ve büyükanne. Bir Türk masalının tipik kahramanı, genellikle Türk masallarının ana karakterleri olan zengin bir padişah ve eşidir. Bir elma ağacı ve bir elma, hem Ukrayna hem de Türk masallarının kahramanlarının sorununu çözmeye yardımcı olan büyümlü nesnelere.

Yapısal ve sözcüksel-anlamsal düzeyde, bir Ukrayna peri masalı, "Bir büyükbaba ve bir büyükanne vardı" kısa tipik formüllerden biriyle başlar. Türk peri masalı biraz ayrıntılı bir girişe sahiptir ve tipik "Bir varmış, bir yokmuş" formülüyle sınırlı değildir. Bir Türk peri masalı, kurgusal bir hikâyeye işaret eden bir dizi tanıtıcı ifadeyle başlar: "Zaman zaman içinde, kalbur saman içinde. Bu sözün önu var, arkası yok. Gömleğimin yeni var yakası yok. Sabır da bir huydur; suyu var, tası yok.. Bir varmış, bir yokmuş. Develer tellal iken; ben de anamın beşiğini tıngır mingır salları imişim".

Her iki masaldaki ana kısım, mutlu sonla sonuçlanan olayların gelişimini temsil eder. Bir Ukrayna masalında, bir büyükbaba ve büyükanne, bir meyve bahçesi ve bir fırtına tarafından tahrip edilen elma ağacının bulunduğu yerde sihirli bir elmanın tohumlarından bir elma bahçesi yetiştirir. Türk masalında,

bir elma ağacının tavsiyesi sayesinde, bir kral ve karısının uzun zamandır beklenen bir çocuğu doğar. Her iki masalda da masalın sonu, eserin başında belirtilen sorunlara bir çözüm içerir, kahramanlar istediklerini elde etmenin bir yolunu bulur, her iki durumda da hayat kesintiye uğramaz, aksine devam eder.

Peri masalının tipik bir özelliği, nihai formüldür. Ukrayna peri masalı "Cömert Elma Ağacında", son formül öğretici bir ifadedir: "Bir başkasının sırrı kutsaldır". Türk peri masalı, "Bu masalın sonunda da gökten üç elma düşer... Kimin ne sökte varsa hepsi onun beşin..." sözleriyle biter. Kompozisyon bağlamında, hem Ukrayna hem de Türk masallarının tipik bir kompozisyonu vardır: Başlangıç (sorunun sunumu), ana kısım (sorunu çözmek için bir dizi eylem) ve bitiş (mutlu son).

b. Ukrayna masalı "Tuz" ve Türk masalı "Kıymetli Tuz Masalı"nın tipolojik özellikleri

Ukrayna masalı "Tuz" ve Türk masalı "Kıymetli Tuz Masalı" bir aile çatışmasına dayanmaktadır. Her iki masalda benzer içeriğe sahiptir, bu sadece küçük olaylarda farklılık gösterir.

Ukrayna'ya ait olan peri masalında çar, taht için değerli bir halefi belirlemek için üç kızına ona bir hediye vermeyi teklif etti. En büyük kız lüks kraliyet kıyafetleri, ortanca kız ekmek ve altın bir kap su, en küçük kız ise tahta bir kapta tuz sundu. Çar en küçük kızına çok kızmış ve onu saraydan kovmuş. Köylü bir kadın kızını yardımcı olarak almış ve ona yemek yapmayı öğretmiş. Aşçının ünü tüm ülkeye yayıldı. Çar bir keresinde onu en büyük kızının düğünü için yemek pişirmeye davet etti. Çarın en sevdiği yemeği hazırladı ama tuzsuz. Çar sinirlendi, hemen aşçıyı aradı ve en küçük kızını tanıdı. Çar tuzun bir insan için ne kadar önemli ve değerli olduğunu anladı. Kızından özür diledi ve onu saraya geri götürdü.

Türk masalında bir padişah, üç kızından kendisini ne kadar sevdiklerini söylemelerini ister. En büyük kızını onu dünyalar gibi sevdiğini, ortanca kızını kucak gibi, en küçük kızını ise babasını tuz gibi sevdiğini söyledi. Küçük kızın cevabı padişahı kızdırdı ve onu zindana attı. Ama bir asker kıza acıdı ve onu saraydan çıkardı. Zengin bir köylü, bu kızını köle olarak almış. Kız çok güzel büyüdü ve başka bir padişahın oğlu onunla evlendi. Bir gün, o ve kocası, kızın babasını bir ziyafete davet etmeye karar verdiler. Bütün yemekler tuzsuz yapıldı ve padişah tuzsuz yiyemezdi. Padişah hatasını anladı ve herkes artık mutlu yaşamaya başlamış.

Hem Ukrayna hem de aile çatışması üzerine kurulu Türk masalında tipik karakterler aile üyeleridir: Baba, en büyük, orta ve en küçük kızlar. Ancak Ukrayna masalında babanın toplumsal rolü çar, Türk masalında ise babanın toplumsal rolü padişahtır.

Yapısal ve sözcüksel-anlamsal düzeyde, Ukrayna peri masalı kısa, tipik bir girişle başlar. "Bir çarın üç kızını vardı, gibi". Eserin ana karakterleri hemen tanıtılır. Türk masalı, daha sonraki hikâyenin kurgusunu açıklayan bir girişle sahiptir "Masal masal maniki, Kuyruğu var on iki, Kuyruğunda beni var, Kulağında çanı var. Masal masal matadar; dil okur, damak tadar. Zaman zaman içinde, kalbur saman içinde.. Tıngır elek demişler, tıngır felek demişler. Gelin bakalım, bu masalı nasıl anlatmışlar... ". Ve ancak işin konusuyla hiçbir ilgisi olmayan girişten sonra, hikâye ana karakterin tanıtımıyla başlar: "Çok eski zamanlarda bir padişah yaşarmış".

Her iki masaldaki ana kısım, didaktik bir mutlu sonla sonuçlanan çok benzer olayların gelişimini temsil eder. Kompozisyon bağlamında hem Ukrayna hem de Türk masalları tipik bir kompozisyona sahiptir.

c. Ukrayna masalı "Tembel Kız" ve Türk masalı "Tembel Kız Masalı"nın tipolojik özellikleri

Ukrayna masalı Tembel Kız'da da Türk masalında olduğu gibi "Tembel Kız Masalı" da çatışma aile içinde geçer ve öğreticidir. Masalların içerikleri birbirine çok benzer.

Bir Ukrayna masalında, zengin bir ailede, ebeveynler hiçbir şey yapamayan bir kız yetiştirir. Evlenir ve aile reisinin bir kuralı olduğu çalışkan insanlardan oluşan bir aileye girer: Çalışmayan, öğle veya akşam yemeği yemez. Ve hastalanmamak için kız, herkes gibi çalışmayı öğrenmek zorunda kalır.

Bir Türk masalında, ailede tembel bir kız var. Hiçbir zaman çalışmaya zorlanmadı. Kız evlendi, ama nasıl çalışacağını bilmiyordu, sadece yatıyordu. Bir keresinde bir adam avdan bir kaz getirdi ve akşam yemeğinin hazırlanmasını emretti. Kız yatakta yatmaya devam etti ve bu arada açık kapıdan bir tilki girdi ve kazı yedi. Sonra tilki kıza bir şarkı söyledi ve insan dilinde yemeğe gelmeye devam edeceğini

söyledi. Adam eve döndü ve tembel kıza çok kızdı, bu ona iyi bir ders oldu. Kız davranışını düzeltti ve sonsuza dek mutlu yaşadılar.

Ukrayna ve Türk masallarında bulunan karakterler arasında, ana karakterler sosyal ve yerli masalların tipik karakterleridir: Bir kız, ebeveynler, karı koca. Ukrayna masalının aksine Türk masalında tilki, tembel kızın davranışını değiştirmede kilit rol oynayan önemli bir karakter olarak karşımıza çıkar.

Yapısal ve sözcüksel-anlamsal düzeyde, Ukrayna masallarının başlangıcında, hikâyenin başladığı geleneksel bir kısa formül vardır: "Bir erkek ve bir kadın yaşadı ve bir kızları vardı." Bir Türk masalının ise kapsamlı bir girişi vardır: "Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, develer tellal, pireler berber iken... Bir varmış bir yokmuş... Uzakta bir köyde bir karı koca yaşamış. Bu karı kocanın günün birinde bir kızı olmuş, gibi...". Her iki masaldaki ana kısım, kızın hatasının farkında olmasına ve davranışının sosyal olarak kabul edilebilir bir davranışa dönüşmesine katkıda bulunan olayların gelişimini temsil eder. Didaktik bir nihai sonuç her iki masalda da mevcuttur. Bir Ukrayna peri masalında, bir kız bir daha asla tembel olmayacağını, çünkü açlığın her işten daha kötü olduğunu söylüyor. Bir Türk masalında da benzer bir didaktik sonuç vardır: "Bütün bu olanlardan ders çıkaran kız bir daha tembel olmamaya karar vermiş. Ve artık mutlu yaşamaya başlamışlar". Bununla birlikte, Türk masalının da birçok Türk halk masalının özelliği olan tipik bir bitiş formülü vardır: "Gökten üç elma düşmüş, biri bu masalı anlatana, biri yazana biri de masalı dinleyene".

SONUÇ

Benzer olay örgülerine sahip üç Ukraynaca metin ve üç Türk halk hikâyesi metninin karşılaştırmalı analizi, yapısal ve anlamsal düzeyde tipolojik benzerlikleri ve bazı tipolojik farklılıkları tespit ortaya konmuştur.

Hem Ukrayna hem de Türk halk masallarının karakteristik bağlamına dönersek, eserin kahramanı imajının her zaman tipikleştirilmiş, genelleştirilmiş olduğuna dikkat edilmelidir. Her üç masal da aynı türde bir çatışmaya sahiptir – aile. Buna göre, ana karakterler esas olarak aile tarafından temsil edilir (dede, büyükanne, koca, eş, baba, kız). İncelenen metinlerde sunulan kahramanların toplumsal türleri farklılık göstermektedir. Ukrayna masallarında bir büyükbaba ise nadiren bir çar, eğer sosyal hiyerarşiden bahsediliyorsa (çar karakterinin varlığı daha sonraki dönemlerin Rus etkisidir, Ukrayna devlet geleneğinde knyaz (prens veya kral gibi) ve hetmanlar vardı ve asla çarlar yoktu) o zaman Türk masalında padişahdır. Bu da, masalın sanat sisteminde milli-kültürel unsurun önemli bir yer tuttuğunu kanıtlamaktadır. Çünkü her masal, anlatıcının ve onun kültürel çevresinin kişisel özelliklerinin bir taşıyıcısıdır. Masal, dilsel ve kültürel miras olarak kabul edildiğinden, sanatsal kurguyu yansıtır ve metinlerde kültürel kimliği aktarır. Dolayısıyla, masaldaki karakterler geleneksel halk yaşamının ve bilincinin özellikleriyle ilişkilidir. Büyülü bir masaldaki karakterler, masalın anlatıldığı kültürel gerçekliğin ifadeleridir. Yapısal düzeyde, hem Ukrayna hem de Türk masallarının tipik bir bileşimi vardır, yani başlangıç (sorunun sunumu), ana bölüm (sorunu çözmek için bir dizi eylem) ve bitiş (mutlu son).

Bununla birlikte, Ukrayna masalının başlangıcı hikayenin karakterlerini hemen tanıtır, hikayenin başlangıcından önceki Türk masalının tipik bir giriş metni vardır ve bu da dinleyiciyi hemen sonraki kurgusal hikayeye hazırlar.

KAYNAKÇA

Sençilo, N., Irmak, Y. (2019). Ukrayna ve Muş Masallarının Formel Unsurlar ve Motifleri Bakımından Karşılaştırılması. Tarih ve Kültür Bağlamında Muş Uluslararası Sempozyumu Bildirileri. Ankara: Erdal Basım Yayın Dağıtım. s. 899-908.

Sibruk A., Sibruk V., Senchylo-Tatlilioğlu N., Lytvynska S., Varenko V., Storozhenko L. (2021). Information and communicative component of an international scientific discourse. The 21st International Scientific Conference Globalization and its Socio-Economic Consequences. SHS Web of Conferences 129, 10012. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202112910012>

Tatlilioğlu, K. & Senchylo-Tatlilioğlu, N. (2022). The Effect of Fairy Tales in the Preschool Period: Evaluation in the Context of Language Development. Actual Problems in the System of Education:

5. ULUSLARARASI DEDE KORKUT TÜRK KÜLTÜRÜ, TARİHİ ve EDEBİYATI KONGRESİ

General Secondary Education Institution – Pre-University Training – Higher Education Institution, 1(2), 106–113. <https://doi.org/10.18372/2786-5487.1.16587>

Грушевський М. (1993). Історія української літератури: В 6 т. 9 кн. Т. Л. Київ: Либідь. (<https://web.archive.org/web/20041215074636/http://litopys.org.ua/hrshukr/hrush111.htm>).

Казка. <https://uk.wikipedia.org/wiki/>. Erişim tarihi: 02.09.2022.

Пропп В. (2004). Исторические корни Волшебной Сказки. Лабиринт, Москва. (http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Linguist/Propp_2/index.php). Erişim tarihi: 02.09.2022.

Юнг, К.-Г. (2007). Архетипы коллективного бессознательного. Структура психики и архетипы., Академический проект, Москва.

